

STREDNÁ ZDRAVOTNÍCKA ŠKOLA

Kukučínova 40, 041 37 Košice

Stratégia školy pri výskyte šikanovania

Školský rok: 2018/2019

SI 126/2018

OBSAH

Legislatíva	3
Článok I – Charakteristika šikanovania	3
Článok II – Prevencia šikanovania	6
Článok III – Metódy riešenia šikanovania.....	7
Článok IV – Opatrenia na riešenie šikanovania	8
Článok V – Spolupráca školy so zákonnými zástupcami žiakov, osobami, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadením, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu	8
Článok VI – Spolupráca školy s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	9
Článok VII – Silné a slabé miesta v organizácii školy a opatrenia	10
Článok VIII – Prejavy šikanovania	11
Priame prejavy šikanovania	11
Nepriame prejavy šikanovania	11
Článok IX – Vývoj šikanovania	11
Prvý stupeň	11
Druhý stupeň	11
Tretí stupeň	12
Štvrtý stupeň	12
Piaty stupeň	12
Článok X – Postup pri riešení šikanovania	12
Postup učiteľa pri podozrení na výskyt šikanovania	12
Postup učiteľa, ktorý sa stane svedkom šikanovania	12
Postup poverených osôb pri vyšetrovaní šikanovania	12
Zásady vyšetrovania	13
Článok XI – Aktivity na zabránenie šikanovania	13
Článok XII – Systém kontrolných opatrení a trestov	14
Kontrolné opatrenia	14
Tresty	14
Článok XIII – Záverečné ustanovenia	14

Legislatíva

- Smernica č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach.
- Zákon č. 372/1990 Zb. Zákon Slovenskej národnej rady o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.
- Zákon č. 36/2005 Z. z. Zákon o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Článok I – Charakteristika šikanovania

1. Šikanovaním rozumieme správanie žiaka, ktorého úmyslom je ublíženie, ohrozenie alebo zastrašovanie iného žiaka alebo úmyselný spravidla opakovaný útok voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť.
2. Podstatou šikanovania je najmä:
 - a) úmysel ublížiť druhému fyzicky alebo psychicky,
 - b) agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
 - c) prevaha agresora alebo skupiny agresorov nad obeťou.
3. Šikanovanie sa môže prejaviť v priamej forme, najmä fyzickými útokmi, urážaním, nadávkami, posmechom, zosmiešnením, príkazmi agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť, odcudzením vecí, vyhrážaním, zastrašovaním, vydieraním, zneužitím osobných údajov, fotografií, šírením nepravdivých informácií alebo kyberšikanovaním.
4. Šikanovanie sa môže prejaviť i v nepriamej forme, najmä prehliadaním, ignorovaním, zámerným vyčleňovaním z kolektívu alebo nedobrovoľným vystavovaním agresívnym situáciám.
5. Šikanovanie sa môže uskutočňovať aj medzi žiakmi v triede, na praktickom vyučovaní či výchovnej skupine a odohráva sa najmä v čase prestávok, cestou do školy a zo školy alebo v čase mimo vyučovania.
6. Kyberšikanovanie je priama forma šikanovania, pri ktorej ide o zneužitie informačno-komunikačných technológií (najmä telefónu, tabletu, internetu a sociálnych sietí) na úmyselné ohrozenie, ublíženie alebo zastrašovanie, pričom sa často vyskytuje v spojení s inými formami šikanovania.
7. Kyberšikanovanie má najčastejšie tieto znaky:
 - a) sociálna prevaha alebo psychická prevaha agresora, nie je nutná fyzická prevaha,
 - b) agresor vystupuje často anonymne,
 - c) útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obeť,

- d) agresor spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obete na útok s ohľadom na anonymitu a odstup, ktoré informačno-komunikačné technológie umožňujú,
 - e) útoky sa šíria prostredníctvom internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi,
 - f) útoky sú prístupné veľkému množstvu osôb,
 - g) agresor je schopný uskutočniť útok z rôznych miest,
 - h) útoky môžu mať dlhšie trvanie v čase,
 - i) obeť nemusí o napadnutí dlhšiu dobu vedieť,
 - j) obeť nemusí byť schopná identifikovať agresora,
 - k) zverejnené informácie, fotografie, audiozáznamy a videozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu.
8. Šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.
9. Žiak, ktorý je agresorom, môže byť trestne stíhaný najmä za trestný čin:
- a) ublíženia na zdraví,
 - b) obmedzovania osobnej slobody,
 - c) lúpeže,
 - d) vydierania,
 - e) hrubého nátlaku,
 - f) nátlaku,
 - g) porušovania domovej slobody,
 - h) sexuálneho násillia,
 - i) sexuálneho zneužívania,
 - j) krádeže,
 - k) neoprávneného užívania cudzej veci,
 - l) poškodzovania cudzej veci,
 - m) nebezpečného vyhrážania sa,
 - n) nebezpečného prenasledovania,
 - o) výroby detskej pornografie,
 - p) rozširovania detskej pornografie,
 - q) prechovávanlia detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení,
 - r) ohovárania.
10. Šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu priestupku proti občianskemu spolunažívaniu alebo priestupku proti majetku.
11. Skutočnosť, že fyzická osoba nie je trestne zodpovedná z dôvodu nízkého veku nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú žiak spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú žiak spôsobil na zdraví. Zákonný zástupca žiaka a žiak zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne.
12. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie, môže byť stíhaný najmä za trestný čin:
- a) neprekazenia trestného činu,
 - b) neoznámennia trestného činu alebo
 - c) ublížennia na zdraví.

Zásady školy

Netolerujeme prejavy násilia a šikanovania
v škole ani mimo nej.

Nikto nesmie iných šikanovať a vydierať,
ponižovať ich psychicky, ani zosmiešňovať.

**Všetci žiaci a ich rodičia sú oboznámení s postupom školy voči
prejavom násilia a šikanovania.**

Článok II – Prevencia šikanovania

1. Prevencia šikanovania sa zabezpečuje najmä formou:
 - a) súčasti výchovno-vzdelávacieho procesu vrátane pozitívneho vplyvu osobnosti pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca v rámci každodenného vyučovania, obsahového zamerania a didaktiky predmetov a prierezových tém - osobný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, multikultúrna výchova, ochrana života a zdravia, výchova a vzdelávanie k ľudským právam, výchova k občianstvu, boj proti extrémizmu, výchova k manželstvu a rodičovstvu a
 - b) súťaží, hier, prednášok alebo diskusií organizovaných školou alebo organizovaných inými relevantnými subjektmi.
2. Riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ priebežne informujú zákonných zástupcov, opatrovníka, osoby, ktorým súd zveril dieťa do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov (ďalej len „osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa“) alebo zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu o preventívnych činnostiach školy. Pri realizácii preventívnych činností školy riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ venujú zvýšenú pozornosť efektívnosti týchto činností. Za efektívnu stratégiu v príslušnej oblasti sa nepovažujú jednorazové činnosti, kultúrne podujatia, moralizovanie a zastrašovanie.
3. Riaditeľ školy, koordinátor prevencie a triedny učiteľ vopred preveria navrhované preventívne činnosti školy s cieľom predísť nežiaducemu vplyvu neodborných činností, ako aj škodlivému vplyvu kultov, siekt či extrémistických organizácií na žiakov.
4. Riaditeľ školy oboznamuje s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania:
 - a) všetkých žiakov príslušnej školy a ich zákonných zástupcov,
 - b) zamestnancov školy príslušnej školy,
 - c) osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa,
 - d) zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu.
5. Riaditeľ školy zodpovedá za systémové aktivity školy v oblasti prevencie šikanovania. Pri príprave a realizácii celoškolskej stratégie najmä:
 - a) vytvára pozitívne prostredie v škole,
 - b) podporuje prosociálne správanie a vzťahy detí,
 - c) určuje v školskom poriadku pravidlá - správania sa vrátane sankcií za ich porušenie, používania informačno-komunikačných technológií (mobilných telefónov, tabletov, počítačov a iných komunikačných technológií) v priestoroch školy,
 - d) rozpracúva podrobnosti prevencie a riešenia šikanovania žiakov vo vnútornom predpise školy,
 - e) zabezpečuje v súlade s pracovným poriadkom školy zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení a v čase mimo vyučovania, najmä v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať,
 - f) oboznamuje pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov so

- spôsobom oznamovania šikanovania a preverovania šikanovania,
- g) informuje o postupe pri zistení šikanovania, najmä pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, žiakov, zákonných zástupcov žiaka, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa, zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu,
 - h) zabezpečuje zverejnenie kontaktných údajov inštitúcií, ktoré sa prevenciou a riešením šikanovania zaoberajú,
 - i) určuje v pracovnom poriadku školy povinnosť zamestnancov školy oznamovať podozrenie zo šikanovania,
 - j) zabezpečuje vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti prevencie šikanovania, vrátane kyberšikanovania, prostredníctvom zvyšovania digitálnej gramotnosti učiteľov,
 - k) spolupracuje s odbornými zamestnancami príslušného centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie (ďalej len „centrum“) a ďalšími odbornými pracoviskami poradenských služieb a preventívnych služieb v regióne,
 - l) zapája do prevencie šikanovania žiacku školskú radu, radu školy a zriaďovateľa.

Článok III – Metódy riešenia šikanovania

1. Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba zostavuje tím zamestnancov školy, ktorý navrhuje a zabezpečuje odborný postup pri riešení šikanovania.
2. Riaditeľ školy alebo ním poverená osoba pri zisťovaní a preverovaní šikanovania najmä:
 - a) zabezpečí bezodkladnú pomoc obetiam a ochranu obetí,
 - b) zabezpečí dozor v triede, kde sa preveruje šikanovanie,
 - c) vykonáva opatrenia na zabránenie novej krivej výpovede agresora jeho izoláciou počas preverovania šikanovania,
 - d) preveruje šikanovanie bezodkladne v čase, keď agresor nie je ešte dohodnutý na spoločnej výpovedi s obeťou, svedkami alebo inými osobami, ktoré na šikanovanie upozornili,
 - e) zabezpečí, aby obeť nebola konfrontovaná s agresorom,
 - f) zabezpečí zistenie vhodných svedkov a uskutočnenie individuálnych rozhovorov alebo konfrontačných rozhovorov so svedkami,
 - g) uchováva dôkazy pri podozrení na kyberšikanovanie v spolupráci s koordinátorom informatizácie alebo externým expertom,
 - h) kontaktuje vo vzťahu k obeť, agresorovi a svedkovi šikanovania zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa, zariadenie, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu, zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorom je žiak umiestnený,
 - i) kontaktuje miestne príslušné centrum,
 - j) zabezpečí použitie anonymnej dotazníkovej metódy,
 - k) vedie písomné záznamy o riešení jednotlivých prípadov šikanovania,
 - l) zabezpečí pri rozhovoroch prítomnosť najmenej dvoch pedagogických

- zamestnancov alebo odborných zamestnancov,
m) ohlasuje príslušným útvarom Policajného zboru podozrenie na spáchanie priestupku alebo trestného činu.

Článok IV – Opatrenia na riešenie šikanovania

1. Opatreniami na riešenie šikanovania pre obeť a jej zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je obeť umiestnená na základe rozhodnutia súdu sú najmä:
 - a) odporúčanie vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť,
 - b) zabezpečenie skupinového intervenčného programu v spolupráci s centrom,
 - c) zaistenie bezpečia obete,
 - d) zabezpečenie informovania a poradenstva o šikanovaní pre osoby uvedené v článku II ods. 2.
2. Opatreniami na riešenie šikanovania pre agresora a jeho zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je agresor umiestnený na základe rozhodnutia súdu sú najmä:
 - a) odporúčanie zákonným zástupcom agresora vyhľadať odbornú starostlivosť centra,
 - b) preloženie agresora do inej triedy alebo do inej výchovnej skupiny, ak je agresor schopný stále ohrozovať svoje okolie,
 - c) uloženie opatrenia vo výchove.
3. Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeti bezodkladne poskytnúť pomoc.

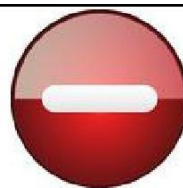
Článok V – Spolupráca školy so zákonnými zástupcami žiakov, osobami, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadením, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu

1. Pri podozrení na šikanovanie žiaka spolupracujú riaditeľ školy, koordinátor prevencie, výchovný poradca, ďalší pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci s rodinou obete a s rodinou agresora.
2. Pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci dbajú pri rozhovore so zákonným zástupcom obete, agresora alebo svedka najmä na zachovanie dôvernosti informácií.
3. Riaditeľ školy môže odporučiť zákonným zástupcom agresora a osobám, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadeniu, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu, umiestniť agresora na dobrovoľný diagnostický pobyt do diagnostického centra alebo do liečebno-výchovného sanatória.
4. O úkonoch podľa tohto článku osoba poverená riaditeľom školy vyhotovuje zápis, z ktorého po jednom vyhotovení poskytne každej zo zúčastnených osôb.

Článok VI – Spolupráca školy s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

1. Riaditeľ školy je povinný oznámiť orgánom činným v trestnom konaní podozrenie, že žiak sa dopustil:
 - a) šikanovania,
 - b) spáchania trestného činu uvedeného v čl. I ods. 9 alebo opakovane páchal priestupky uvedené v čl. I ods. 10 v súvislosti so šikanovaním.
2. Riaditeľ školy je povinný orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámiť:
 - a) podozrenie podľa odseku 1,
 - b) skutočnosti, ktoré ohrozujú obeť, agresora alebo svedkov,
 - c) opatrenia, ktoré prijal podľa článku III alebo článku IV.

Článok VII – Silné a slabé miesta v organizácii školy a opatrenia

	Miesta, kde nikdy nechodia učitelia
Nie sú	
	Dozor na toaletách
Vykonáva sa	
	Zákutia budov školy
Sú pod dozorom	
	Učitelia, ktorí nereagujú na incidenty detí
Nie sú	
	Zvýšený dozor cez prestávky
Zabezpečený	
	Dodržiavanie disciplíny
V súlade so školským poriadkom	
	Motivácia žiakov k dosahovaniu lepších výsledkov
	Zvýšiť motiváciu
	Meškajúci učitelia na hodinu
	Ojedinelý výskyt
	Pravidlá správania, školský poriadok a sankcie
Dostatočné	
	Sarkazmus, zosmiešňovanie, irónia, agresivita v prístupe ku žiakom
Nevyskytuje sa	
	Netolerantný prístup k odlišnostiam
Nevyskytuje sa	
	Podpora nových žiakov v triede
Dostatočná	
	Organizácia príchodu a odchodu žiakov
Začlenené do vnútorného poriadku školy	
	Odmeňovanie pozitívneho správania
Riešené formou pochvaly triedneho učiteľa, RŠ vecnej odmeny a ocenenia KSK	
	Okamžité riešenie náznakov šikanovania
Vykonáva sa	
	Existuje osoba, za ktorou môžu žiaci ísť
Triedny učiteľ, ostatní pedagogickí a nepedagogickí zamestnanci školy, výchovný poradca, školský psychológ, koordinátor prevencie, zástupkyne riaditeľky školy, riaditeľka školy	

Článok VIII – Prejavy šikanovania

Priame prejavy šikanovania

- dieťa je otvorene prehliadané, odmietané a izolované,
- posmešné poznámky na adresu dieťaťa, ponížujúca prezývka, nadávky, ponižovanie, surové žarty na jeho účet (rozhodujúcim kritériom je, do akej miery je dieťa konkrétnymi aktivitami zraňované),
- kritika dieťaťa, výčitky na jeho adresu podávané nepriateľským, nenávisným, pohrdavým tónom,
- príkazy od iných detí podávané panovačným tónom a skutočnosť, že sa im dieťa podriadiť,
- naháňanie, strkanie, rany, kopance - i keď nie sú zvlášť silné, je nápadné, že ich obeť neopláca,
- bitky, v ktorých jeden z účastníkov je zreteľne slabší a snaží sa uniknúť (menšie deti niekedy s plačom).

Nepriame prejavy šikanovania

- dieťa je počas prestávok samo, ostatní oň nejavia záujem, nemá priateľov,
- počas prestávok vyhľadáva blízkosť učiteľov,
- ak má dieťa prehovoriť pred triedou, je neisté, ustrašené,
- pôsobí smutne, až depresívne, nešťastne, stiesnene, máva blízko k plaču,
- zhoršuje sa jeho školský prospech, niekedy náhle,
- odreniny, modriny, škrabance alebo rezné rany, ktoré dieťa nevie uspokojivo vysvetliť,
- má zašpinený alebo poškodený odev.

Článok IX – Vývoj šikanovania

Prvý stupeň

Šikanovanie sa začína „nevinným“ odstavovaním obete z nejakej činnosti, ktoré sa prejavuje prevažne psychickými formami násilia – ignorovaním, prehliadaním obete, vylúčením zo skupiny, neustálymi miernymi nadávkami, posmievaním, ohováraním a intrigovaním, bráním desiaty alebo iných vecí. Ak sa obeť nedokáže brániť, nikomu to nepovie a nikto v triede sa ho nezastane, vzniká riziko druhého štádia.

Druhý stupeň

Postupne (niekedy ako výsledok skúškového stresu, neistoty, nahromadenej agresie alebo nudy agresorov) sa začína objavovať a stupňovať fyzická agresia – občasná, ale opakované strkanie, potkýnanie, ťahovanie oblečenia, ťahanie za vlasy, podtrhávajúce stoličky, odstrkovanie, bitky, facky vyhliadnutej obeti. Ak to učiteľ ani rodič neodhalí alebo to podceňuje, obeť sa (pod vplyvom strachu) nedokáže brániť, ostatní v triede mu nepomôžu, šikanovanie sa zosilňuje a prechádza do ďalšej fázy.

Tretí stupeň

V triede sa vytvorí jadro – k hlavnému agresorovi sa pridávajú ďalší, utvorí sa skupinka dvoch alebo troch šikanujúcich, ktorí už postupujú systematicky a cieľavedome s cieľom upevňovať svoju moc a vplyv nielen na vybranú obeť, ale aj na ostatných spolužiakov. Ak ani v tejto etape nedôjde k odhaleniu a riešeniu šikanovania v škole alebo na podnet rodiča, vzniká ďalší stupeň – už rozvinutého šikanovania.

Štvrtý stupeň

K agresívnej skupinke sa pridávajú ďalší a zvyšok triedy začína obeť z rôznych dôvodov ignorovať a úplne vylučovať zo svojej spoločnosti, dokonca sa aj zúčastňovať na šikanovaní. Šikanovanie sa v „nakazenej“ triede v podstate akceptuje ako normálne správanie (nepísaný zákon), začína sa šíriť po celej škole a nadobúdať každodenný charakter.

Piaty stupeň

Všetci rešpektujú normy „šikanovania“, agresori strácajú posledné zvyšky zábran, šikanovanie u nich môže nadobudnúť charakter závislosti a v škole „malej epidémie“, ktorej riešenie si vyžaduje veľa energie, pomoc odborníkov a navyše negatívne ovplyvní aj povesť školy.

Článok X – Postup pri riešení šikanovania

Postup učiteľa pri podozrení na výskyt šikanovania

1. Ak má učiteľ podozrenie a zvýši pozornosť v triede, môže agresorov pristihnúť priamo pri čine a vyvodiť dôsledky.
2. Ak sa o šikanovaní dozvie od samotnej obete alebo od iných žiakov, či od zákonných zástupcov žiakov, je jeho úlohou tieto záležitosti nahlásiť povereným osobám.

Postup učiteľa, ktorý sa stane svedkom šikanovania

1. Každý zamestnanec školy je povinný primeraným spôsobom okamžite zasiahnuť:
 - a) odviezť obeť okamžite zo scény, neeskalovať násilie,
 - b) agresorovi povedať, že si to s ním vyriešime neskôr, bez toho, aby sme špecifikovali ako. Nebyť agresívny voči agresorovi.
2. Okamžite oznámiť aj náznaky šikanovania výchovnej poradkyni, školskému psychológovi a vedeniu školy.
3. Triedny učiteľ je povinný spolupracovať pri vyšetrovaní priestupku s výchovným poradcom, školským psychológom, koordinátorom prevencie, vedením školy a ďalšími inštitúciami.

Postup poverených osôb pri vyšetrovaní šikanovania

1. Individuálne a postupne sa porozprávať najskôr so žiakmi v triede (svedkami šikanovania). Výpovede si zapísať, zosumarizovať dokumentáciu a dôkazy.

2. Následne zrealizovať individuálne rozhovory s agresorom príp. agresormi. Využiť dôkazy, ale bez prezradenia zdroja.
3. Individuálne sa porozprávať so zákonnými zástupcami obete, získať ich pre spoluprácu.
4. Individuálne sa porozprávať so zákonnými zástupcami agresora. Pokúsiť sa ich získať pre riešenie, vhodnou formou ich upozorniť aj na možné kvalifikovanie šikanovania z legislatívneho hľadiska (trestný čin vydierania, útlaku, ublíženia na zdraví, týrania, obmedzovanie osobnej slobody, lúpeže, úmysel ublížiť).
5. Dať návrh na trest podľa miery previnenia agresora resp. agresorov.
6. Oznámiť triede, ako budú vinníci potrestaní a zabezpečenie realizácie nápravy celej triedy za pomoci výchovnej poradkyne a kvalifikovaných odborníkov.

Zásady vyšetrovania

1. Chrániť zdroj, neprezradiť ho.
2. O šikanovaní prezradiť čo najmenej, ak ho ešte nevieme dokázať.
3. Vypočuť poškodeného, svedkov, každého zvlášť a neskôr ich odpovede konfrontovať.
4. Všetky výpovede zaznamenať.

**Nikdy nekonfrontovať
obete s agresorom a
dôsledne chrániť obeť!**

Článok XI – Aktivity na zabránenie šikanovania

- zmapovanie situácie o výskyte šikanovania na škole anonymným dotazníkom,
- pravidelné opakovanie mapovania situácie dotazníkom, prípadne iné formy zisťovania šikanovania,
- počas školského roka vyhlásenie týždňa boja proti šikanovaniu, v rámci ktorého sa napr. môžu žiaci výtvarne alebo písomne vyjadriť k téme šikanovania, príspevok v školskom rozhlase, na školskej nástenke a pod.,
- realizácia prednášok v spolupráci s Krajským riaditeľstvom PZ,
- realizácia skupinových aktivít a preventívnych programov v spolupráci s Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie,
- riešenie modelových situácií šikanovania na hodinách etickej výchovy,
- na hodinách etickej výchovy brainstorming nápadov na konkrétne odmeny a tresty pri riešení šikanovania,
- spolupráca so žiakmi zo žiackej školskej rady a prejednanie ich návrhov aktivít za účelom zabránenia šikanovaniu,
- odmeňovanie pozitívneho správania,
- oboznámenie sa s Trestným zákonom a základnými informáciami o šikanovaní.

Článok XII – Systém kontrolných opatrení a trestov

Kontrolné opatrenia

1. Každý školský rok uskutočniť anonymný dotazníkový prieskum u žiakov.
2. Na zasadnutí pedagogickej rady oboznamovať s vyhodnotením anonymného dotazníkového prieskumu u žiakov školy a vyhodnocovať plnenie opatrení k prevencii šikanovania.

Tresty

Pri vyvodzovaní trestu byť dôsledný a trest i výchovné opatrenie musia byť dodržané.

Po dokázaní šikanovania bude agresor potrestaný:

- a) výchovným opatrením – pokarhaním triednym učiteľom alebo riaditeľom školy,
- b) zníženou známkou zo správania,
- c) oznámením šikanovania PZ SR a ÚPSVaR,
- d) vo veľmi závažných prípadoch môže byť žiak vylúčený zo štúdia na strednej škole.

Pokiaľ má agresor určený trest, je potrebné oznámiť celej triede, ako bol potrestaný. Vo vážnych prípadoch toto oznámenie podá riaditeľ školy. Ak by obeti hrozilo nejaké ďalšie nebezpečenstvo, môže sa od tohto postupu upustiť. Pokiaľ je trest stanovený a vykonaný, mala by sa tým aféra skončiť a agresor, takisto ako obeť, má šancu sa opäť normálne zapojiť do kolektívu a nemali by byť vystavení posmeškom a výčitkám.

Článok XIII – Záverečné ustanovenia

1. Táto smernica je záväzná pre všetkých žiakov školy, ich zákonných zástupcov, rodičov a zamestnancov školy.
2. Žiaci, ich zákonní zástupcovia a rodičia sú povinní oboznámiť sa s jej obsahom na začiatku školského roku a na triednych aktívach.
3. Táto smernica bude zverejnená na internetovej stránke školy.
4. Táto smernica bola prerokovaná na pedagogickej rade.
5. Táto smernica nadobúda účinnosť od 01. septembra 2018.

Vypracovali:

Mgr. Stanislava Kuželová - výchovný poradca

Mgr. Lenka Mikulová - školský psychológ

Košice 01. september 2018

PhDr. Anna Hencovská
riaditeľka školy

Forma šikanovania

Prvý prípad

Mierna intenzita

OPATRENIA

Predvolanie rodičov a písomný záznam o opatreniach.

Psychologické vyšetrenie agresora a obeť.

Psychologická intervencia v triede.

Pokarhanie triednym učiteľom alebo znížená známka zo správania na druhý stupeň.

Silná intenzita

OPATRENIA

Predvolanie rodičov a písomný záznam o opatreniach.

Psychologické vyšetrenie agresora a obeť.

Psychologická intervencia v triede.

Pokarhanie riaditeľom školy alebo znížená známka zo správania na tretí stupeň.

Opakované šikanovanie

Mierna intenzita

OPATRENIA

Predvolanie rodičov a písomný záznam o opatreniach.

Psychologické vyšetrenie agresora a obeť.

Psychologická intervencia v triede.

Znížená známka zo správania na tretí stupeň.

Oznámenie prípadu PZ SR a ÚPSVaR.

Silná intenzita

OPATRENIA

Predvolanie rodičov a písomný záznam o opatreniach.

Psychologické vyšetrenie agresora a obeť.

Znížená známka zo správania na štvrtý stupeň s podmieneným vylúčením zo štúdia.

Oznámenie prípadu PZ SR a ÚPSVaR.

Vo veľmi závažných prípadoch môže byť žiak vylúčený zo štúdia na strednej škole.

Zásady školy

Netolerujeme prejavy násilia a šikanovania v škole ani mimo nej.

Nikto nesmie iných šikanovať a vydierať, ponižovať ich psychicky, ani zosmiešňovať.

Všetci žiaci a ich rodičia sú oboznámení s postupom školy voči prejavom násilia a šikanovania.

Šikanovanie je prejavom sociálnej patológie, kde hlavným cieľom je niekomu ublížiť, či už fyzicky alebo psychicky.

Prečo nikto nesmie šikanovať:

- deti majú svoje práva,
- následky šikanovania sú vážne,
- následky šikanovania sú dlhodobé,
- šikanovanie je právne postihnutelné,
- šikanovanie je trestný čin.

Ak máš pocit, že si šikanovaný:

- zver sa rodičom,
- zver sa ktorémukol'vek učiteľovi,
- zver sa výchovnému poradcovi,
- zver sa školskému psychológovi,
- kontaktuj Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie,
- nenechaj sa šikanovať!